UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini, ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Tabellio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Visual Library

dicti, quas incurriſſent in ipſo ordine, vel ante eius ingreſſum, ac etiã laicos volentes ingredi, niſi adeò exceſſus eſſet enormis, vt meritò eſſet conſulenda ſedes apoſtolica. Bonif. Alexand. in priuilegio, Virtute. Sed in concilio Lateran. ſub Leone X. ſeſſione 11. dicitur quod volentes profiteri ordinem mẽdicantium, vbi agitur de intereſſe tertij, non poſſint abſolui, niſi præuia ſatiſfactione. Item prædicti prælati poſſunt à ſuis confeſſoribus obtinere diſpenſationem ab irregularitate, quam contraxiſſent proferendo ſententias ſuſpenſionis, vel interdicti, ſine ſcriptis ex incautela clem. in priuile. exigentibus. Sunt tamen inſpicienda priuilegia aliorum ordinum circa huiuſmodi, ſi habent & ipſi. Nam fere omnes ordines in priuilegiis, & gratiis communicant, præcipuè mendicantes, vt patet de prædicatorum ordine, qui priuilegiis omnium aliorũ ordinum gaudet.

SVSPITIO.

SVSPITIO quãdocũque oritur ex eo, quod quis eſt in ſimili peccato, propter quod faciliter alios tales credit, quandoq; ex malo affectu ad proximum, quandoq; ex experiẽtia, vnde ſenes communiter ſunt ſuſpitioſi. Et quia ſuſpitio quandã ambiguitatẽ importat, ideò quandiu ambiguus eſt in huiuſmodi, ſiue ex leuib⁹ ſignis, ſiue ex grauib⁹ ſuſpicetur malũ de proximo, nunquàm tamen eſt mortale, quia nõ diffinitiuam determinationem infert. Et licèt ſit temeraria ſuſpitio, & contemptus aliqualis proximi, non tamẽ completè contemnit, nec prorumpit in temerariam ſententiã, quia tũc eſſet mortale ſuprà, iudicem. §. 8. Eſt tamen veniale mala ſuſpicari de proximo. maximè ex leuibus ſignis, imò quando videntur mala, bona credi debent, vel bona ſaltem intentione facta. de hac materia vide Tho. ſecunda ſecundæ q. 60. a. 3. ſuprà: Iudicium. § 1. & vlt. concor. Caie. in ſumma. ibi.

SVSVRRATIO.

SVSVRRATIO qua quis obloquẽdo amicitiã inter aliquos tollit, ex ſuo genere mortale peccatũ eſt, quia tendit ad nocumentum proximi, non qualecunq;, ſed graue, videlicet tollere amicitiam, quod eſt bonum melius honore & fama, ideo grauius eſt detractione, & contumelia. ex S. Tho. ſecunda ſecũdæ. q. 74. Eſt aũt veniale ex imperfectione actus, vel quia nõ adeſt intentio auferendi amicitiam, vel de re minima, vel quia iocosè dicit. Not. tamen quod licet quis non intenderet tollere amicitiam, ſi tamẽ incautè obloquitur talia, quæ ex natura ſua ſufficiunt tollere amicitiam, & de facto tollunt. nõ excuſo talẽ à mortali, quia tunc actus redit in naturã ſuæ ſpeciei, vt de detractione ſuprà dictũ eſt. Tenebatur enim aduertere quid poterat ſequi, ſicut qui proiicit lapidem, debet aduertere ne aliquẽ percutiat. Si tamẽ quis referet aliquod nõ ad auferendũ amicitiam, ſed ad vitãdum maius malum, nõ credo peccare: vt ſi quis dicat Titio, caue à Socrate, quia vult occidere te, quia malũ non intẽdit, ſed bonum, cùm aliter prouidere nõ poteſt huic malo, dummodò non ſit maius malum, quod ſequitur, quàm quod vitare intendit, ſecundum Sil. ibi.

TABELLIO.

TABELLIO, notarius, publica perſona, ſcriniarius, quod idẽ ſonãt, fiunt à principibus, regibus, Papa, ciuitatibus habẽtibus iura principum & à quibuſdã aliis, ſecund. Inno in c. cùm P. de fid. inſt. & poſſunt cõficere inſtrumenta in loco, ſeu territorio cõſtituentium, & nõ extra, ſecun. Pan. in d. c. cùm P. confecta tamen inſtrumẽta in loco conſtituentis, ſi extra oſtendantur, valent, ſecundũ cõmuniorem opinionem, vt not. Pan. in d. c. cum P. Idem tenet Sil. ver. Tabellio. q. 4.

2 DVAE honeſtæ perſonæ ſupplẽt vicem tabellionis, quando non poteſt cõmodè tabellio haberi, vt in c. quoniam contra. de proba.

3 RELIGIOSI qui in ſeculo fuerũt tabelliones, & officiũ tabellionat⁹ exercuerunt, poſſunt idem officium exercere in cauſa fidei tantum, vt de hære. c. vt officium. in 6. §. ad ſcribendum,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dum.in aliis autẽ nõ,vt no.Io. Andr.
in d.c.vt officium. Dicit tamen Gu.in
Spe.quod vetera teſtamẽta poterit cõ
plere,non tamẽ noua aſſumere. Quo-
modo autem hoc officium prohibea-
tur clericis,ſuprà,Clericus.§.10.
4 CLERICVS in ſacris cõſtitutus,
nõ poteſt per principẽ ſecularem effici
tabellio,quia hoc officium clericis exi
ſtẽtibus in ſacris penitus interdicitur,
& ſi ante erat tabellio,nõ poteſt illud
exercere officiũ in cauſis ſecularibus,
ſecun.Pan.in c.ſicut ne cler.vel mo in
cauſis verò eccleſiaſticis nõ poteſt etiã
exercere: ſi ſit inſtitutus à principe ſe-
culari,vt videatur ſentire Hoſti. & In
no.in d.c.ſicut.niſi hoc faceret coram
Papa,vel eius curia,vt limitat Pa.ibi-
dem , quia Papa admittendo videtur
habilitare. Si verò ſit inſtitutus à Papa
vel Epiſcopo,quoad ſuã diœceſim po
teſt licitè quia propter ordines, vel be
neficium,nõ debet eccleſiaſticum offi
cium interdici.ar.in ca.tua.de deci.el.
2.Pa.limitat in d.c.ſicut. extra curiã,
quando nõ habet cõpetẽs beneficium
aliter non,cũ indiſtinctè prohibeatur
in d.ca.ſicut.quia hoc eſt quoddã ge-
nus negotiationis,quæ clericis prohi-
betur.c.1.ne cle.vel mo. Si autẽ ſit in
ſacris,ſed non beneficiatus,poteſt hoc
officium exercere, etiã in cauſis tẽpo-
ralibus,ſec.Pa.Imò nõ poteſt ei præci
ſè prohiberi,ſed tantũ cauſatiuè,ſcili-
cet per ſubtractionẽ beneficij, vt dicit
Io.And.Cõcludit tamẽ Pa.ꝙ hoc offi
cium exercere poteſt,ſi nõ habet bene
ficiũ,quia tunc poteſt exercere licitam
negotiationem.in d.c.1.Si verò cleri-
ci non ſint in ſacris,ſed in minoribus,
hoc licet exercere officium,ſecũd. Io.
And.in d.c.ſicut.quod d.An.limitat,
niſi ſint beneficiati:quã lim.approbat
tandem Pan.in d.c.ſicut.niſi quis eſſet
Inſufficienter beneficiatus, quia ſic nõ
dicitur beneficiatus. ar. c. 2. de tranſ.
præl.Et idem Hoſt.tenere videtur.Sil.
ibi.idem affirmet.q.3.§.3.
5 TABELLIO tenetur ſcireque per
tinent ad artem ſuã,aliter ſi errat im-
putabitur ei ad peccatũ,ad reſtitutio-
nem parti læſæ tenebitur,vt no. Pa.in
c.1.de fid.inſt. Debet eſſe de legitimo
matrimonio procreatus,vt dicit Aug.
de Anth.in lib.de poteſtate Papę.De-
bet eſſe liber, & debet iurare, vt dicit
Pa.in d.c.ſicut.quod fideliter exeque-
tur officiũ ſuũ, ꝙ de his quę videbit,
& audiet,ſi fuerit requiſitus ſine dimi
nutione veritatis , & ſine cõmixtione
falſitatis conficiet inſtrumentũ,& in-
iuncta ſibi ſecreta celabit,& quòd ſu-
per cõtractu vſurario, vel in fraudem
vſurarũ,nõ conficiet inſtrumentũ ſciẽ
ter,& ꝙ tenebit protocolla de oĩbus
inſtrumentis,quæ conficiet. Vnde re-
quiſitus tenetur tria exemplaria facere
& actori dare vnum ,alterũ reo,& ter
tium retinere ꝓ protocollo, & ꝙ erit
ei fidelis,à quo conſtituitur,& ſi ſciue
rit damnũ eius tractari per ſe, vel per
alium,reuelabit, & quod faciet inſtru
mẽta bona fide,remoto odio,amore,
&c.& quando rogabitur conficiet in
ſtrumenta.Ideò quando contra huiuſ
modi faciunt , ſunt periuri, & morta
liter peccant. De peccatis eorum. ſu-
prà,Notarius . De ſalario tabellionis.
Sil.ibi.q. 6. & quando ad reſtitutionẽ
teneatur. Sil.ibi.q.8.

TACTVS.

TACTVS.ſuprà,Impudicitia , per
totum,& in verbo per totum , &
ver.cogitatio.§.2.

TALIA.

TALIA.ſuprà,Gabella.& ver. Pe-
dagium.

TEMERITAS.

TEMERITAS eſt audacia in ma-
lum.C.de ſacr.ſanct.eccle. l.iube-
mus.& not.Car.de ſum.tri.c.1.Vn-
de ea temerè dicuntur fieri,quæ ratio
ne nõ regulãtur,ſed vel impetu volun
tatis,vel paſſionis,vel ex cõtemptu re-
gulæ dirigentis fiunt.Proptereà vide-
tur prouenire ex ea radice,quę refugit
ſubeſſe regulæ alienæ,& ſi de materia
pernitioſa nõ ſit,venialis erit,ſed ſi eſt
de pernicioſa, mortalis : quia contra
Dei vel proximi dilectionẽ eſt, & pro
cedit ex defectu conſilij ad imprudẽ
tiam ſpectans Thom.ſecunda ſecũdæ.
q.53.a.2.Temeritas autem ſub præci-
pitatione continetur,quamuis præci-

pitatio